

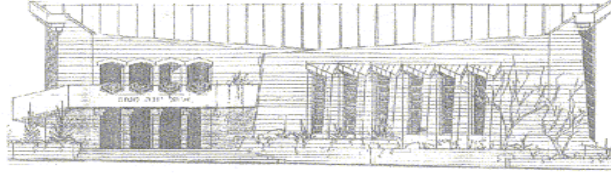
Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

הפסקת אמירת "עננו" לגשמים

שו"ת עם הרב דוד ספקטור, רב הקהילה

שאלה:

עד מתי יש להוסיף תפילת "עננו" לגשמים ?

תשובה:

החורף כשלא היו גשמים התחלנו לומר ע"פ הוראת הרבנות הראשית לישראל תפילת עננו ב-שומע תפילה, ומאז התקבלו תפילותינו, יש ברכת הגשמים ולכן יש להפסיק לומר

תוספת זו.

(וכן השיב לי ת"ח).

דין אמירת "עננו בורא עולם" נלמד מסדר התעניות בזמן עצירת הגשמים. אמנם היום לא נהוג לגזור תעניות אלו על הציבור ומביא בכף החיים (או"ח ס' תקע"ה, ס"ק מ') את טעם הדבר:

"מעולם לא שמענו שהתענו בירושלים על גשמי בורות, כיון דמי השילוח יספיק לכל השנה, הגם דאיכא (שיש) הוצאת ממון בעבור הבאת מים מן המעיין הנזכר שהוא רחוק קצת מן העיר, כי תענית גשמי בורות הוא דאיכא (כשיש) סכנת נפשות ח"ו... ובלאו הכי (וגם בלי זה) עכשיו משנת תרע"ח (1918 למנינם) שלקח אנגליה את ארץ ישראל מיד מלכות ישמעאל (טורקיה) הביאו מים מן המעינות אשר סביבות ירושלים על ידי צינורות לכל מושבות ירושלים אשר בעיר וחוץ לעיר ונעשה המים בריוח."

וכן היום מביאים דרך המוביל הארצי מי שתייה מים הכנרת לרוב חלקי הארץ ולכן אם יש מספיק מים בכנרת שהוא למעשה הבור הארצי, אז אין להתענות ואין לומר "עננו" ורק אם אין מי שתייה יש להתענות, כפי שנפסק בשלחן ערוך (או"ח ס' תקע"ה, סעי' ח'): "אם אין להם מים לשתות, מתענין על הגשמים בכל עת שלא יהיה להם מים לשתות ואפילו בימות החמה (בקיץ)."

היום ט"ו טבת תשס"ז, שהוא אמצע החורף, חסר עוד הרבה מהקו העליון של הכנרת, אבל אם הגשמים ימשיכו לרדת בצפון בלי הפסקות גדולות של 40 יום ויותר, יהיה מספיק מי שתייה משך השנה ולכן אין צורך להמשיך באמירת "עננו".

וכך נפסק בשלחן ערוך (או"ח ס' תקע"ה, סעי' ח') שרק בהפסקת הגשם משך 40 יום יש להתענות והוא הדין באמירת תפילת "עננו": "פסקו גשמים בין גשם לגשם ארבעים יום בימות הגשמים הרי זה מכת בצורת ומתענים וזועקים עד שירדו גשמים או עד שיעבור זמנם."

לכן לאור גשמי ברכה בחודש האחרון אנו מברכים (בלי שם ומלכות) כנפסק בשלחן ערוך (או"ח ס' רכ"א, סעי' א' וב'): "אם היו בצער מחמת עצירת גשמים וירדו גשמים, מברכים עליהם:

מודים אנחנו לך ה' אלוקינו על כל טיפה וטיפה שהורדת לנו."